

NAGYTÉTÉNYI ÚJSÁG

Nagy-tétény, Budafok, Budatétény és Diósd társadalmi és szépirodalmi folyóirata
MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN ÉS 15-ÉN

Előfizetési ára:
Negyed évre P 1.—
Fél évre P 1'80

Szerkeszti:
TESSELY KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagy-tétény,
Március 15-iki ucca 12. szám

1936. Karácsony

Írta: Kutassy Gyula

»A földön békesség és az emberekhez jóakarát« — így zeng a földön végig az örök üzenet, az isteni szándék boldog manifesztációja. Azt jelenti, hogy a legékebb, legnagyobb vágya, a legfőbb és legszükségesebb java az emberiségnek: a békesség nem ködbevesző reménység többé, hanem örök program, az ember magasabbrendű létének isteni sarkköve. »Békesség!« — hogy az élet kiteljesedhessen, hogy a

munka eredményig jusson, a veríték természeténél fogva, hogy a holnap ne fenyegeessen, de biztasson a reménység ne csaljon, de várakozáson felül teljesedjék — békesség — a lélek békessége, anyaöleiben nyugvó gyermek csendes nyugalma, atyai kéz vezette fiu odafeledkezé fízalma, ez legyen ezentul zaklatott, fájó szívek boldog kincse, nyugtalan háborgó lelkek szent öröksége. Békesség — hogy szeretetté váljon a gyűlölet, irgalommá a kegyetlenség, kézszeritássá az ököl és ekevassá a gyilkos fegyver: zsoldtárrá a harci riadó.

»És jóakarát« — hogy ne legyen megoldhatatlan kérdés, áthidalhatatlan ellentét, legyőzhetetlen akadály és a többi iszonyú közhelye elromlott, bűnökkel tönk-

retett embervoltunknak megszűnjön, meghaljon, végkép megsemmisüljön. Jóakarát — büvös erő, mellyel mindezt le lehet győzni, mert nem erőszak — mindent formába lehet önteni, mert nem kényszer, mindent ki lehet békíteni, mert ellenállás csak jóakarát minden ember szívén át kigyulós fényes ösvény, melyen végighaladhat a programhozó: Jézus.

Ez hallatsz az égből, a betlehemi mezőkről, ez zeng, mint idetevett akkordtöredéke az égi békesség örök harmóniájának. És a föld? mit felel rá a föld?

Megremeg, de ágyuk morájától megdobbban, de repülőbombáktól kifényesedik, de templomok lángjától megszínesedik, de kiontott vértől megnámorosodik, de állati förtelmek gyalázatától — a zengő éggel szemben az üvöltő poklot szabadítja fel. Talán még sohasem volt olyan iszonyuan nehéz hallgatni az isteni szándék híret és látni a valóság kiábrándító képét, mint ma. Idestova a 2000-ik karácsonyt ünnepeljük és nem tudjuk, nem tetemrehívás-e az anyagok szava, mikor azt mondják: menjetek el és lássátok meg a Kisdedet a jászolban! Döbbenünk reá, míg nem késő, hogy világunk szörnyű szerepre készül: a Heródes szerepére, hogy megöljön minden eszményt, jót, szépet, megfojtsa a békességet, elnémitsa a jóakaratot, kiírta a szívekből a Maszületettet, Krisztust! Ezért kell odaállni ma nekünk, magyaroknak, minden magyarokkal együtt, kéz-kézét fogva, ezen a karácsonyon még alázatosabban, mint máskor, melegebb érzéssel, mint azelőtt, sóvárgóbb reménységgel, mint valaha, s felajánljanak szegény kifosztott magunkat a Kisded programja megvalósítására, úgy, hogy magunkon kezdjük azt. Békesség — minden magyarok közt legyen békesség, ne düljön pártviszály, vagy bármi ellentét köztünk: jóakarát, hogy való nagy képzelt sérelmek és sebek, jajok és panaszok orvoslást nyerjenek, hogy innen, a csonkaföldről kunyhókból és palotákból igaz szívek énekeljenek Ament a karácsony szent programjára: e földön békesség és az emberekhez jóakarát!

Karácsonyi dal

Ha ég még benned kis jóság-parázs tán,
Ne fuss el, testvér, jöjj el Betlehembe,
Lángra lobban ma a szent éj varázsán.

Ma ott az éjben angyal-karok járnak.
Daluktól szived, ha sajog is, tágul.
Táj táj szívet örömmek, glóriának.

Sötétkék égen angyalok dalolnak.
Gyerünk, testvér, talán a fény kévéi
Didergő, árva szívünkig hatolnak.

Jer dus lakodból a roskatag házig.
Hervadt szived befutták téli esték.
Jer kedvesem, talán ma kivirágzik.

Induljunk csendben, mint a pástornépek.
Egyszerű lelkek, gyermekek, vidámak,
Csodát látnak ma, varázslatos szépet.

Induljunk velük, kéz a kézbe fogva,
S ha megtaláltuk a gyermekszív mécsét,
Térdeljünk mellé, ujjongva, zokogva.

Könnyes szemünket ne vegyük le Róla.
Szívünk aklában készülgesen csendben
egy tiszta zugban bölcső, párna, pólya.

Farkas ma nem mar, bánat ma nem ver meg.
Az éj mézt csorgat, a föld szíve olvad,
Az ég szállt le, az Isten lett ma gyermek.

Csak nézi szived s könnyet hullat rája,
Amig fölenged bent a boldogságnak
Rég elbűvölt, megdermedt madárkája.

S betölti éjed glóriával újra.
A leked olvad, ámul, áld és békül,
Rossz hurjain játszik a gyermek ujsa,

S ő lesz a győztes havon, kődön, sáron:
A Tisztaság, a Szeretet, a Béke...
Ó téli álom, karácsonyi álom!

SZÉKELY LÁSZLÓ.

Rézgálic - Horganyfehér
Lithopon - Minium
Olommázag-ban csakis

ORION

védjegyűt kérjük!

Gyártja: a METALLOCHEMIA Rt. nagytétényi gyártelepe

Eltévesztették a sorrendet...

Hozzászólás a Hév ankétekhez

Irta: Dr Diák György

Ankétet tartottak november 26-án a Hév. és Beszkrát doktorjai és ebbe az ankétbe belevontak mindenkit, akiről feltételezték, hogy ért hozzá. Az ankét tárgya: a beteg Hév. volt. Ezen az ankéten a tudós urak egy nagy programot terjesztettek elő, mely hivatva legyen, hogy meggyógyítsa a haldokló Hévet, mégpedig afrikai módszerrel: tamantokkal, kürtökkel hatalmas lármat esapva, a Hév. vonalai mentén felállított körhintákkal stb. sikerül talán a beteg testéről az ördögöt elűzni és a közönség a lelkesedés mámorában a Hév. tarifáról megfeledkezve, hévvel tódul ki a szabadba...

Az urak a Héven alkalmi kirándulásokkal akarnak segíteni és megfelejtenek arról, hogy egy tervezetnek elsősorban a keretét kell megadni és azután a lényegét, vagyis a fejlődéshez szükséges alapfeltételeket kell megadni, mely nemcsak a Hév.-Beszkrát ügyét fogja szolgálni; hanem javára válik majd Budapest környékének is. Ha az alapfeltételek megvannak, akkor jöhet a lényeg is és lehet majd tervezgetni, építeni teljes sikerrel. Sajnos azon az ankéten az urak a sorrendet megfordították és előre megjósolom, hogy egy szomorú családban lesz részük.

A Hév.-et csak folytonossági alapon és nem alkalmi alapon lehet megszabadítani az állandó deficitől. Nekünk, akik a Hév. vonalai mentén lakunk, kell olyan helyzetbe kerülni a Hévvél szemben, mely lehetővé teszi a Hév. gyakori igénybevételét a család létalapjának megrendülése nélkül. Sajnos a mai helyzetben nem mondhatjuk ezt...

Azt a Budapest más vidékéhez viszonyított relatív népesedési vákuumot, amely a Hév. vonalai mentén fekszik, nem lehet meg nem látni és azt tudomásul kell venni. Ennek természetes szívóhatása ellen természetellenes eszközökkel dolgozni nagy hiba. Már volt alkalmam megírni, hogy a Hév.-ügy nemzeti ügy, mert megoldatlansága sorvasztólag hat nemzetünkre. Eppen a napokban volt egy előadás az Egészségpolitikai Társaságban, ahol pontosan kimutatták, hogy Középeurópában nemzetünk szaporodás tekintetében az utolsók között van.

300.000-nél több embernek sorsát, jövőjét nemzeti szempontból nem lehet egy Hév. tarifával guz-bakótni.

Mi követeljük:

1. A tarifa 50 százalékos leszállítását.
2. A II. osztály megszüntetését, miután az csak a potya- és kedvezményutasok veszik igénybe.
3. A II. oszt. helyett egy podgyász-osztály létesítését, melyet csak podgyászos utasok vehetnek igénybe, hogy terményeiket zavartalanul és az utazó közönség zaklatása nélkül szállíthassák.
4. A közlekedés gyorsítását, 20 perc helyett 10 perces járatokat követelünk. A 10 perces járatok este 10 óráig legyenek érvényben és 10-től 12-ig 20 perces legyen a járat.
5. A potyaautazások szűnjének meg és kedvezményes jegyek csak erősen indokolt esetekben adandók

ki — tanulók, munkások stb. A potyajegynek demokratikus alapon nincs létjogosultsága, mert a fizetők rovására megy és nem részesít egyforma elbánásban. Ezen az alapon akar a pénzügyminiszter urnak, akár községünk érdemes adóügyi jegyzőjének sem kellene adót fizetni, ők is az adóügylekhez tartoznak.

6: A Hév. állomások korszerű átalakítását.

7: A közönséget zaklató rendeletek és szokások

megszüntetését.

Ha ebből fognak az urak kiindulni, akkor a Hév. is deficitmentes üzlet lesz és Budapest környéke is virágzásnak fog indulni anélkül, hogy Budapestnek, — mint azt általában gondolják — megártana és ami a legfontosabb, nemzetünk javát is szolgálja fogja. Szállodák, ródlipályák, nyaralók, stb. egészen automatikusan maguktól is jönni fognak.

Beszélgetés Marastoni képviselővel szép ujjevi terveiről

Felhívtuk telefonon Marastoni képviselőt azzal a kéréssel, felkeressünk, hogy ujjevi terveiről nyilatkozzon. Leánya közölte velünk, hogy a képviselő lázas beteg, de ha sürgős, szívesen fogadja a Nagytényei Ujságot.

Betegszobájába lépve, a tőle megszokott uri szívéllyessel fogadva, készséggel válaszolt kérdéseinkre.

— Épül az új hatalmas nagytényei gyárépület — mondottuk — amelyre községünk munkásnépe reménykélvő tekint, mert hiszen számos családnak új egzisztenciát fog teremteni. Mikor kezd meg üzemét a gyár és hány munkaerőt fog foglalkoztatni?

— A Terra Chémia Vegyipari R. T. építkezése tavaszra befejeződik — mondotta Marastoni, — és ezzel megindul a gyártás. A gyár egyelőre csak 24 munkást fog foglalkoztatni, azonban mihelyt más gyártási módszerekre is áttérünk, nagyobb lesz a munkaalkalom. A gyártáshoz szükséges nyersanyag évi szükséglet Magyarországon 300 vagon, amit a nagytényei Diószárból bányászunk elő.

Idén 500 vagon nyersanyagot sikerült eladnunk a pozsonyi Dinamit Nobel cégnek.

— Szabad volna most már egy aktuális kérdés feltennünk? Mi a képviselő urnak legközelebbi terve az új esztendőben?

— Egy szép és nagy közszükségletet kielégíteni hivatott tervem van az új esztendőre. Baross Gábor telepnek egy óvodát, illetve napközi otthont akarok létesíteni. Ezen szándék azért alakult ki bennem, mert elszorult szívvel látom, hogy odafent legnagyobb a szegénység.

Kétszeresen érezzük ennek szükségességét, hogy ha elgondoljuk, hogy a lőtéren létesült gyárban legfőképpen női munkaerőket alkalmaznak, ezek pedig többnyire családanyák. A nyomor nagy, betevő falatra pedig szükség van s a kenyérkereset lehetősége egyedül csak úgy oldható meg, ha gyermekeiket egész napra elhelyezhetik. Ezért kívánom sürgősen megvalósítani a Baross Gábor telepi óvodát.

Igaz tisztelettel szorítunk kezét a mindig jószándéku és mindenkor érző szívű Marastoni Lászlóval, akit községeinek szegényei áldanak s akire bízást rá-állik a karácsonyi angyalok melengető üdvözlése: »Békesség a földön a jóakaratu embernek!»

SORRENTÓI EST

Opálás sárgát itt
Az alkonyok,
A végtelenbe
Zuhannak a napok.

Az ég skarlát
A víz rubin,
Vak festmény,
Egy név: Kubin.

Csillag fény hull
Szítál melegen
Imádság virraszt
Összetett kezemen.

Suhan az éj,
Az idő, mintha állna
S a föld fölér borul
Dus ébenszárnya...

Pusztá Sándor

VALOMÁS

Jó volna mindent elhagyni Teértd
Hiuságot, fényt, pompát elcsesélni véled
S kezédbbe tenni a sorsom...

Zajos estélyekről lemondani szépen
És vadvirágot szedni odakiánt a réten.
Ez után vágyódom.

Egyszerű kis kartonruhácskában járnai,
S minden régi cifra rongyot
A mult korhadttal lidájába zárnai.

Minden alkonyatkor a harangszót várnai
Csendes kis uccákon elibéd sétálnai
S hazatérni véled.

Napbarnított arcod simogatni lágyan,
Mig a gondredőkben elnémul a bánat
És szeretni Téged!

Ardy Myra

Idegenforgalmi attrakció Baros-telep HÉV állomásán

(Levél a szerkesztőséghez)

Miként a Nagytényi Ujság legutóbbi számában megírta, a Budapesti Helyi Érdeku Vasutak igazgatósága, amely eddig is »hévvél a szabadba!« csalogatta a főváros milliónyi lakosságát, ezután még nagyobb hévvél készül nagyszabású reformokra, amelyekkel az idegenforgalmat is be akarják kapcsolni vonalaiba. Minden esetre már nagy haladás, hogy az érdekelte község vezető férfiai is meghívta anktra, s boldogok lehetünk, hogy érdekeinket az alakuló értekezleten és az ezután elkövetkezőkön szeretett képviselőnk és főjegyzőnk védelmezi meg.

Ily kecsesítő előzmény után szinte megdöbbentő, hogy a Hév részéről beigért és beharangozott aranykorszak első megnyilatkozása az az építészeti szörny-szülött, amellyel a Baross Gábor-telepet ajándékozták meg.

A Hév barosstelepi kitérője mellett már régen áll egy házikó, amelyet a telepesek nagy jóindulattal »állomásépület«-nek neveznek. Ez az állomásépület két részből áll: a jegykezelő parányi fülkéjéből és még valamiből, aminek nehéz elnevezést találni; mert váróteremnek, vagy várócsarnoknak nem lehet nevezni, mert csak néhány négyzetméter; várószoba sem lehet, mert nincsen ajtaja; váróhelyiségnek sem lehet nevezni, mert nincs benne hely. Minthogy nincsen kiugró teteje, ellenben óriási nyílása van, ennélfogva esőben, hóban és zivatarban 40 ember közül négy találhat benne menedéket, míg 36 ember bőrig ázhatik, vagy csontá fagyhat.

Az állomásépületnek van előző (Budapest felé eső) és egy hátulso, (Nagytényi felé eső) »kertje«. Virágot ugyan nem látott azokban emberfia, ámdé az egyenként körülbelül hat négyzetméternyi térség korláttal nyert elkerítést, nyilván annakjeléül, hogy ez a két kis terület a Hév tulajdona. Most novemberben, a télviz küszöbén, a telepesek nagy öröme, a Budapest felé eső kis kertben építkezni kezdtek; mindenki örül, hogy megnagyobbitják az állomási épületet s talán még ajtót is készítenek, sőt még futeni is fogják.

A toldalaképület elkészült és a telepesek nagy megdöbbenésére kettős W. C. lett belőle. A tervbe-vett hatalmas idegenforgalom nagyobb dicsőségére ezután a Budapest felől érkező százezrek Baross Gábor-telepen először egy iker W. C.-t látnak és ezek előtt áll meg a vonat. S történik ez azon a telepen, amely minden idők és korok legmagyabó magyar közlekedési miniszterének, a »Vasminiszter«-nek nevével viseli. A Hév arra ítélte a telep egész lakosságát, hogy a művelt világban leplezett helyiségek előtt vonuljon el naponként kétszer. Ehhez járul, hogy a legtöbb ember nem hozza rendbe ruházatát, aztán a vízvezeték és csatornázát hiányában (mert ezek nem is W. C.-ek), az undorító bűz; mindezek után jó

ízlelő férfi, de még inkább asszony és leány, ezek után nem tartózkodhatik ezen állomáson.

Kérdés az, ki felelős ezért a botrányért. Ki volt a Hév építész-zsenije, aki a W. C.-eket a ház elé és nem a ház mögé tervezte, s melyik volt az a hatóság, amelytől a Hév építési engedélyt kért és kapott?

A Nagytényi Ujság nagy szolgálatot tenne a közérdeknek, ha a Hév ellen felmerülő összes panaszokat nyilvánosságra hozni, mert ezzel megkönnyítené azoknak az előkelő uraknak a munkáját, akik érdekeinket képviselik. A Hév-nek vannak általános fogyatkozásai s ezeken felül vannak a nagytényi vonalnak még külön fogyatkozásai is. Ilyen a következő is:

A mult nyáron német vendégeim voltak (tanárok). Minthogy a németek tudományos felkészültséggel indulnak külföldre, ennélfogva egy Budapest-környéki német telepet is látni óhajtottak. No, mondom, itt van a »magyar Oberammergau«, ahol éppon passziójátékok is vannak. Kapva-kaptak a németek az alkalmon.

Forró nyár inapon (39 fok volt árnyékban) gyülekezett a társaság a Hév Gellért téri állomásán. Nem-sokára befutott a törökbálinti vonat két, kereken járó kalitkával. »Niedliche Spucknap fe aus Pompeje«, kacagja az egyik vidám porosz, mire egy tréfás bajor rendre utasítja, hogy ne sértgesse a régi rómaiakat, mert ha azoknak vasutjuk lett volna, akkor már Krisztus születése után 79-ben, amikor Pompejít elhamvasztotta a Vezu, különb kocscikat építettek volna.

Felszálltunk a kalitkába, s aztán kiszült, hogy belül ez két ketrecből áll. A németek fuldokoltak. A kocsciszakasz egy-egy oldalán négy kis ablak, ezek közül kettő leszegezve, kettőt pedig csak félig lehetett leboacsátani. »Luft, luft!« üvöltöttek karban. Bejött a kalauz; valamit tudott németül. Megkérdezték, hogy miért nem lehet kinyitni az ablakokat, hát »cu«-ról beszélt, de amikor megmagyaráztam, hogy ez »Luft-zug«-ot jelent, akkor kacagások nem ismert határt. Megkérdezték aztán a jó kalauztól, hogy miért zárja be oly gondosan a két rekesz közt az ajtót. A kalauz megmagyarázta, hogy a másik rekesz II. osztály. A németek betekintettek, s megállapították, hogy olyan mocskos, mint a mi szakaszunk, csak egy előnye van, hogy üres. Üres is maradt Budaörsig. A budaörsi aranyifjúság egyharmar nem felelt el azt a »heccet«, amikor német professorok kifacsarták az ingüket és egy kerítésre akasztották szárításra. A budaörsiek kedves német tájszólása, a passziójátékok és főként a jó vörösbőr elfelejtette ideiglenesen német vendégeimmel a kegyetlen utazást, de leveleikből látom, hogy sosem felejtik el...

Kérdés már most az, miért éppen csak a törökbálinti és részben a nagytényi vonal kapja ezeket

az ókori kalitkákat, amelyek már csak a közlekedési muzeumba találók.

Egykapásra álljon itt még a következő panasz: Budafok-Várocsarnok megállóhelyén teljesít szolgálatot egy nagybajusos és egy nyírott bajusos jegykezelő, de mindkettő Néró császári hajlamokkal. Ezek a jó emberek, bizonyára tulzott ügybuzgalommal, a budatényieket, a barosslepieket és nagytényieket ötletszerűen »lekapcsolják«. A 30 emberre épített III. osztályú félkúpe bedingálnak 70, 80, sőt 100 embert. Ámde ha a Hév igazgatósága tudná, hogy milyen kárt okoz ez a lekapcsolás, akkor bizonyára kioktatná jegykezelőit. Szemem láttára történt, hogy a sok »lógástól« elváltott bõrfogantyut, amikor keze alatt leszakadt, egy nagytényi benszüölt »Ezt elviszem emlékül« kiáltással iszákjába rakta az egész közönség osztatlan tetszése mellett. Máskor egy ifju levente a kalauzoktól erekyeként őrzött »Nem dohányzóknak« szövegű kardonlapot zsebreavágta és többedmagával vidáman rágyujtott. Amikor aztán a kalauz figyelmeztette őket, hogy a kocsiiban nem szabad dohányozni, az utasok nagy kacajára azt kérdezték tőle: — Hol van ez megírva?!

Ugy látszik, hogy a tényi ember jó humora kifog a kis Nérók tulbuzgóságán, ámde az bizonyos, ohgy a lekapcsolás révén tulterhelt motoros kocsik egy-két év alatt tönkre mennek, felső vázuk recseg ropog s olykor már annyira ínog, hogy gyenge gyomru ember tengeri betegséget kaphat...

EURÓPA MOSTOHAFIA

Szülei a Volga mentén éltek,
Ott élte le egész ifjúkorát,
De kalandvágó, nyughatatlan vére,
Egyre üzte nyugat felé tovább.

Hosszu vándorlás, bolyongás után,
Elért oda, hová kívánczozott;
De csalódott; idegenek között
Jó baráttal nem találkozott.

Nehéz küzdelmek árán csakhamar
Vezető helyet vívott ki magának,
Kiállta mások szívós ostromát,
S büszkesége lett saját fájának.

De egyszercsak a forgandó szerencse
Elvágta élte ivelő pályáját,
S azóta rabszolgamódrá hordja,
Idegeneknek robotos igáját.

Európa mostohája, Magyarországl
Hiába kiáltasz a nagy világnak,
Süket füleken ordítod csupán:
Igazságot Magyarországnak!

Marton Ervin

A boldogító elégtétel

TESSELY KÁROLY novellája.

1.

Szegedy Géza összerázkódott, mert a szokottnál erőlyesebben tette be valaki az ajtót. A hivatalfőnök volt. A komor tekintetből Szegedy azonnal látta, hogy valami baj van és szolgálatkészen emelkedett fel helyéről. A főnök sürgösen egy fontos ügyiratot kért, amelyet Szegedynek adott ki elintézés végett. Hangsúlyozta, hogy aláírás ellenében adta át az ügydarabot.

Szegedy a becsületes ember nyugodtságával nyult bele íróasztalának fiókjába és akta után végiglapozta a nála levő ügydarabokat. Nem tallta. Most már idegesen, reszkető kézzel kezdte el ujából a reviziót, Az akta nem volt sehol. Homlokán kiütött a verejték s egy láthatatlan árnyék nehezedett az agyára. Alázatosan, elnézést esdve tekintett fel a főnökre.

— Nem értem. Pedig itt volt. Itt kell lennie... — hebegette falfehéren.

A főnök felcsantott:

— Dehát ön átvette az iratokat, Szegedy ur, amede?

— Igenis, átvettem — felelte bizonytalan, rémületbe fuló hangon.

— Egyszóval átvette és nincsen. Nagyon különös — mondotta fejét csóválva a hivatalfőnök. — Pedig az iratokat a tanácsnok urnak kell sürgösen bemutatnom. Tessék keresni és nekem mielőbb jelentést tenni az eredményről — mondotta az ajtóból visszafordulva.

Szegedy hazatelefonált, hogy nem mehet ebédelni, sok munkája van. Aztán egész délután az iratokat kereste. Sehol nem volt. Szomoruan, megviselten tért este otthonába. A felesége vidáman, kedvesen fogadta s Szegedy is mosolyt erőltetett az arcára. A vacsoránál a postáját is felbontotta. Egy nagyon kedves levele volt a fiától, aki vidéken, papoknál nevelkedett. Máskor minden sorát mohó érdeklődéssel olvasta végig, most réveteg tekintettel futotta át a levelet és nem értett belől esemmit. Nagy, kétségbeesztő nyugtalanság szorongatta és gyötörö, kínzó álmái voltak egész éjszaka.

2.

Fáradtan, összetörtén ébredt és szorongó érzéssel lépett be városlázi hivatalába. Az uccát nyomasztó köd borította, mintha az idő is ellene esküdött volna.

A folyosón az egyik kollégája, aki mindenkor jóakarattal viseltetett irányában, az egyik ablakmelyedésbe vonta.

— Hallottad már? — mondotta sugva. — A polgármester vizsgálatot rendelt el az osztályodban. Azt mondják, valami nagy panamaügyről van szó s hogy a várost több milliós károsodás érte. Az erre vonatkozó akták is eltűntek.

Szegedy Géza krétafehér lett s érezte, miként remegnek meg térdei. El sem köszönt barátjától, levegő után kapkodva, szinte az volt az érzése, hogy a kollégák hidegen, közbömbösen fogadják köszönését s fürkészve tekintenek feléje. Mint mások is, leült az íróasztalához. Tehetetlen kétségbeeséssel éppen arra gondolt, hogy a semleges eredményt miként fogja

főnökének jeleníti, amidőn az ajtó hirtelen feltárult és feketeruhás urak léptek a szobába.

Elöl a tanácsnok jött, a személyzeti osztály vezetője. utána a főnöke. két főtisztviselő társaságában.

Szegedy Géza riadtan nézett fel az urakra, akik megállottak az asztala előtt.

— A polgármester ur rendeletére — szólalt meg a tanácsnok — ön azonnali hatállyal át van helyezve, Szegedy ur, az anyagbeszerzési osztályhoz. Kérem, vegye a kabátját s foglalja el mindjárt új beosztási helyét.

Szegedy szédülten támolygott a fogashoz. Egy szót sem tudott szólni, torkát a rémület fojtogatta. Mikor a kalapja után nyult, szomorúan még visszanezett az íróasztalára. Husz esztendőig dolgozott ennél az asztalnál s most, hogy kivitta maga körül a megbecsülést, vége mindennek. Amikor távozóban, előljárói előtt meghajolt, úgy érezte, hogy összerokad.

Este, amikor hazaért, a felesége rémülten nézett megnyúlt arcára. A vacsoránál az együttérző hitves melegséggel simított végig Szegedy összeroncolt homlokán.

— Géza, miért nem eszik? — unszolta. — Az Istenért, magának valami baja van? — Nyugtalanzkodott a jó asszonyok mindent megérvő szomorúságával.

— Beteg vagyok — felelte tompa, fáradt hangon a férfi és asszonya összerokádott ettől a teljesen ismeretlen hangtól. Anélkül, hogy az ételhez nyúlt volna, az ágyba feküdt. A takarót a nyakába huzta, higgelős reszketés fogta el és egész éjjel nem tudta behunyni a szemét.

3.

Másnap reggel, irodába menet elhatározta, hogy bemegy régi hivatalszobájába, hogy kislfiának fényképet magához vegye. Megdöbbenéssel állott meg az ajtó előtt és úgy érezte, hogy a lábai gyökeret vernek. A névtábláját levették az ajtóról és egy fiatal kollégája névtábláját szegezték fel. Hát ennyire sűrűs volt? — gondolta keserű fintorral és benyitott kedves, régi szobájába. Odabent újabb meglepetés fogadta. A régi íróasztala helyén egy új, ismeretlen, zöldposztós asztalt talált. Keserű érzéssel ment fel az emeletre, új szobájába. — Hát ezt is lehet? Így is? A kollégák mintha a bűn bélyegét már is rásütötték volna homlokára. És ilyen végnélküli, gyötrelmes lelkiállapotban mulott el három hosszú nap. Senki sem nézett feléje. Hivataltársai elkerültek, mint valami fertőző leprást, pedig máskor naponként benyitottak hozzá egy kis baráti összemérésre. És ha mégis, valamelyikkel a folyosón összeakadt, az illető zavartan nézett rá, röstelkedve beszélt, sajnálkozó szóvalommal a hangjában, mint ahogy a haláraiteltkehez szólnak. A keserűség feljaldult Szegedyben. Ur Isten, hát ezek mindnyájan feltételezik róla, hogy ő becstelens ember? Ez a tudat szinte kibírhatatlan volt. Két órákor fel-dultan, szinte eszelősen sietett végig a pesti utcákon, hazafelé, Budára. A pesti hidfőnél utolérte Táray Laci régi, meghitt kollégáját. Amikor megszólította, Táray elhárító mozdulatot tett, hogy most sietnie kell, ne vegye rossz néven, de majd legközelebb kibeszéli magukat. Mögöttük csapatostul jöttek a városi tisztviselők.

— Ahá — gondolta Szegedy Géza — Táray nem akarja, hogy együtt lássák őket. Ime, a legjobb barátja. Szeretett volna felidomítani tehetetlen kinyíában.

Aztán lenézett a hidról a Dunára. A szürke, jégtáblás víz felett sirályok röpködtek. Igen, — gondolta — ez az egyedüli megoldás, a Duna... Mert így nem lehet élni tovább, a becstelenség bélyegzőjével a homlokán. Félélmetes volt, ahogy belül, a lelke mélyén visszatartotta valaki. A szegény, szegény asszony, és a fiad, mi lesz velünk? — kérdezte egy távoli, nagyon messziről jövő hang. És karácsony van és nemcsakára alleluját hint a betelehemi Kisdéd.

És látta a kis fiát, széttárt karokkal, amint nagy, riadt szemekkel utána kiált: — Apám, ne menj el! — dulakodni kezdett a kislfiával: Eressz... muszáj... nemem kell — kiáltotta — és érezte, hogy megszakad a szíve, de azért visszalökte a gyermeket.

Azután megint a hompolgóló Duna vizét látta a sirályokkal és amikor megragadta a hid karfáját, hogy átrendüljön azon, elsötétült előtte minden, aztán tüzes karikák cikáztak szemei előtt és Szegedy Géza jajszó nélkül, hangtalanul zuhant le a hid gyalogjárójára.

4.

Már éppen egy hete feküdt a kórházi ágyban, reménytelen letargiában, mozdulatlanul. Az orvosok erősen küzdöttek életéért. Beszélni alig tudott, csak felesége kezeit simogatta hangtalanul. Egy ízben behozták a kislfiát, akkor nagy könnyek csordultak végig meggyötört arcán. Amikor önkívületben víziói voltak, folyton ezt sutogta: — Hát a lélekgyilkolást nem büntetik? Erre nincs paragrafus? Lélekgyilkolás...

Szemlátomást meglepte a beteget, amikor Táray Laci lépett be a kórházi terembe. Táray leült az ágyába és kezét csókolt a feleségének. — Hogy van a betegünk? — kérdezte mélységes részvétellel az asz-szonytól.

— A szívrohamok nagyon megkínözzák szegényt! — mondotta halk, síró hangon az asszony.

— Meg fogsz gyógyulni Gézám. Egészen bizonyosan meggyógyulsz... Nézz rám pajtás és figyelj ide — mondotta lázas izgalommal Táray. Megkaptad a legnagyobb és legteljesebb elégtételt, mert ma dében letartóztatták Vass Oszkárt. A szerencsétlen bevallotta, hogy ő törte fel a fiókatod és az iratokat magával vitte. A legnagyobb elégtételt kapod, mert a polgármester ur személyesen fog ma meglátogatni.

Szegedy fakó arca megrándult s pillanatokkal később, amikor már teljes egészében a valóságira eszmélt, a szelid, boldogító mosoly jelent meg az ajka körül. A nagy felindulástól vérvörös lett az arca, majd hirtelen eltorzultak vonásai és a szívéhez kapott. A következő pillanatban felesége felsikoltott. Szegedy tompán hörögni kezdett és a legkínosabb percek után, az asszony zokogva fogta le szemeit.

Ebben a pillanatban, odakint a szürke égen egy kormos felhő előragyogott a vesztőre, téli napfény, lesuhant a szobába és körüleszókolta a halottat. Mintha láthatatlan, fehér angyalkezek glóriát fontak volna a meggyötört ember feje fölé.

Szent István
csokoládé
A LEGJUBB

Szent éj, Békességés éj!

Irta: MISSIK BÉLA.

A karácsonyi fényességben, az örök Eszme megtestesülésének ünnepén, mélyebben látunk lelki szemekkel, mint a zord, gondokkal teli hétköznapok renetegjében. A karácsony fényében úgy érezzük, hogy az örök Eszme megszületése a mi számunkra hozta el a legforróbb égi üzenetet.

A krisztusi eszménység válaszott népe voltunk mindenkor, ma is rendületlenül hordozzuk a keresztet és járjuk a megfeszített igazság kálvária-utját. A népek élete, az emberiség sorsa az örök történelmi uton isteni törvények medrében sodródik; a lélek ragadja örvényekbe, avagy emeli fel az örvények és szakadékok fölé. A magyar lélek mindenkor az eszménység harcosá, az Isten felé néző kelkiség hordozója volt. Nem pusztán szép, színes poézis ez, ... ez valóság a nagy magyar családban. S ezen szent, hivatott eszménység apró kis gyertyái ott égnek a szent estén minden magyar család karácsonyfáján. A gyertyák fel-fellobbanó ringadozó fénye gyújtja fel, lobbantja lángra a magyar szeretetet. Soha sem volt annyira szükség a lelkeknek ezen szent fákllya-tüzére, mint ma. Ez mutatja az irányt, viszi tekintetünket arrafelé, amerről várjuk, tudjuk, hogy meg kell virradni. A szent láng áll előttünk: itt vagyok, hogy sikoltó fény legyek a nemzet égén, hogy látható lépés legyek az igazabb, a boldogabb holnap felé.

Csillagok, ragyogjatok. De ne idegen napoktól kérjétek fényt ragyogástól számára. Higgyetek abban, hogy e fényből él a nemzet s ez szenteli meg legigazabban azt az ifjuságot, mely az élet friss lüktetése a nemzet kifogyott vértében. Ezért nagyobb bizalommal kell öreg és ifju magyar kezeknek egymás hűségébe hajolniok nemzetfenntartó nagy céljaink munkálására. A meg nem értés sötétebb, halálosabb éjszakába vezet, mint amilyenből kihozott a betlehemi éjszaka krisztusi fénye.

Szent éj! Békességés éj! Légy egy új életköve a megkezdett utnak. Boldogítsd gyermekeinket, nemetsd családainkat, fogd össze hulló társadalmunkat. Itt, a Duna-Tisza táján, nagyon boldogtalanok az emberek. Még kígyulnak itt-ott a karácsonyi fények, de csak könnyes szemekre vetik biztató lángoskáinkat. Légy őrző szent tüze, utat mutató, világító fénye a magyar éjszakának... lobjogjon fel lángja a betlehemi éjben esdő fohászunk vetítve a nagy világűr göncöl-szekeres egére: igazságot Magyarországnak!

Nagy karácsonyi vásár

Schwarcz Miksa

divatáru üzletében
NAGYTÉNYI, FŐ UCCAIgen tisztelt vevőimnek és jobarátainak
boldog karácsonyi ünnepeket kívánokSzomocu levél
a kollégiumba

— Fiamnak küldöm. —

Bizony, szörnyű volt a hír, Fiam.
Mi is megdöbbsentünk Anyáddal együtt
S egy hosszú éjen át veletek voltunk,
Szorongó, síró gyermeklelketekkel.
Atéltük mi is megrettenések,
Amikor ott feküdt a kollégiumi
Fehér gyermekágyon a kis diákpajtás
S mások oly mosolygós, vidám szemeit
Lecsukta némán a fagyos halál.

Oh, láttuk-láttuk Anyáddal együtt
Riadt arcotokat, ahogy megdöbbenve
Mondjátok egymásnak: Hát ez is lehet?
Mert még soha-soha ezt nem éreztétek,
Hogy vig s életerős ifjuságotok mellett
Ilyen nagyon közel suhanjon a halál.
S lélekben ott voltunk a temetésen is
S láttuk, hogy a sok-sok kis ferences diák
Gyász-szalaggal karján, bus sorfalat áll
A megásott sírnál s jaj, hogy zokog mind.
S láttuk, a páterok tisztá, szelid arcán
Miként gördülnek le nemes tájladommal
A szép, gyémánt könnyek. S minket is megrázott
A kis osztálytársnak halotti beszéde
Ott a nyitott sírnál. És hangos kórusként
Hallottuk sírástok, ezt a szivettépő
Circum-Dederumot, mely azonban feltört
Mint legszebb, legbusabb s legtisztább fájdalom
Az Ur trónusához...

És ez is elmúlt, mint minden szomorúság,
De gyermek-lelkedben örök nyomot hagyott.
S most azt mondd, Fiam, a bus élmény után,
Hogy: »Jó volna, Apám, mégis hazamenni!«
Ézt még sosem mondtad. Mert kis, forró szivedre
Sosem lehelte még rá az enyészett szele.
És most félsz, menekülsz s oltalomra vágyol
Mint riadt özike, úgy bujnál keblünkre.

Nyugodj meg, Kedvesem. Aztán gondold arra:
A kis halott pajtás mindennap áldozott
S halála előtt is tisztán odatértelt
Az Ur oltárához, édes áhitattal.
Talán, odahaza másként történt volna,
Itt Jézus veled volt. összeforrott véled.
A klastromfalak közt egészen másként van,
Itt a nagyvilágban nincsen olyan béke.

S ha mégis... ha mégis a kis halott pajtás
Eljön álmaidban, beszéljess el véled
S meglátod, mennyország ragyog a szemében
És szívéből árad a krisztusi béke.
Mert nem kell félnie édes kácsi Fiam
Annak, aki soha senkinek sem vétett
S megriad sziveddel menj lelkiatyádhoz,
Sird ki magad s ő majd megvizsgál Téged.

Korai viharok. Jaj, ilyen az élet!

TESSELY KÁROLY.

Munkásgyermekek boldog karácsonya a Hungária gummigyárban

Az igazgatóság többszáz szeretetcsomagot osztott szíjjel a szent ünnepe előtt

Hatalmas, csillogó, villanyfényes karácsonyfa fogadta a Hungária Gummigyár új kulturházában. A nagyméretű terem zsumfolva van a gyár munkásságával és azok családtagjaival. Sok-sok aranyos, molygógó szemű, gögicselő munkásgyermek boldog arckifejezéssel bámolja a gyönyörű, tündéralmot elhozó, szépséges karácsonyfa.

A hatalmas fa alatt pedig, közvetlen hangon, mint barát a barátához beszél munkásaihoz a gyár népszerű, alapító igazgatója: Dr Súlyom Barna Zoltán.

— 1926-os esztendőrt irtunk — mondotta — amikor a gyár kis kártyavárként kezdte meg működését. Mindenki úgy tekintett fel rá, mint amelyet majd az első szél elsodor. Első munkatársaim azonban vasakarattal, erős kézzel fogtak hozzá a munkához. Tudtuk, hogy dolgozni kell, nemcsak azért, hogy megélhetésünk biztosítsuk, hanem azért is, hogy nyomorgó embertársainkat kenyérhez juttassuk.

Később a régi gazdához újjak csatlakoztak — akik szintén lelkiismeretesen és pontosan dolgoztak. Dolgoztak büszke munkás öntudattal, mert ez az öntudat vezérelt mindnyájunkat.

Mert igenis, mi halljuk a nyomor kétségbejött szavait — folytatta dr Súlyom Barna Zoltán megrendítő beszédét, — mi látjuk az anyák könnyeit és látjuk az apákat, akik kétségbeesésükben az öngyilkosság gondolatával foglalkoznak.

Eppen ezért folytatunk és fejlesztenünk kell a gyár nagy szociális munkáját.

Kedves munkásanyák! Örüljétek most apró gyermekeitek boldogságának s mi igérjük, hogy a jövő generációért a jövőben is dolgozni fogunk, mert a jól végzett munka tudatával, mindenkor becsületet, jó szívet elmondhatjuk majd a Magyar Imádságot.

Szeretetteljes tapsvihar fogadta Súlyom Barna Zoltán dr közvetlenül elmondott, meleg tónusú beszédét.

Pálos István búbájós, alkalmi felköszöntőjét egy magyarruhás kisleányka szavalta el kedvesen.

Nagyon értékes, nemes gondolatokkal átszőtt beszédben mondott köszönetet a gyár egyik munkavezetője az igazgatóságnak, meleg szívre valló gondoskodásáért.

A gyár dalárdája ősi karácsonyi énekeket adott elő, szépen és sok érzéssel.

Boldogság volt nézni az apró munkásgyerekek tuláradó örömet, amikor az értékes ajándécsomagokat kézhez vették. Micsoda nemes munka, könyv és illuzió mentés ez, ami itt történik, s amiért nem lehet eléggé hálás Nagytényi derek munkássága. (T. K.)

A lakosság osztatlan örömetől kísérve dr. Szepessy Sándor lett Nagytényi új adóügyi aljegyzője

A képviselőtestület legutóbbi igen népes ülésén, Szepessy Sándor dr-t — aki már Nagytényen hosszabb ügybuzgó hivatali működést fejt ki, — választották meg adóügyi aljegyzővé. A választás egyhangú és osztatlan lelkesedéssel folyt le s mintegy visszaturkózta azt a szeretetet és megbecsülést, amellyel Nagytényi lakossága dr Szepessy Sándor iránt viseltetik.

A végtelenül rokonszenves egyéniségű Szepessy dr-t hivatalában kiváló adóügyi szakembernek ismerik el, s ezenfelül a helybeli kulturmozgalmak terén is aktív munkásságot fejt ki, mint a helybeli Polgári Kör főtájkára.

Általános lelkesedéssel fogadott megválasztása alkalmával baráti és ismerősei nagy csoportokban keresték fel jókívánataikkal. A megválasztás estéjén pedig társasvacsera keretében ünnepelték Szepessy Sándor dr-t és feleségét, mely lakomán az előjáróság és képviselőtestület tagjai teljes számmal résztvettek.

Modern csillárokat
és asztallámpákat
rádión készülőkeket
mindennemű villamos
háztartási készülékeket

bemutat és szállít a

Budafoki
Villamosági R. T.

Kirendeltség : Nagytényi, Duna ucca 12.

Grosz Ferenc
pékmester ♦ NAGYTÉNYI, FŐ U.

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog
ujesztendőt kíván igen tisztelt vendőinek*

Pestkörnyéke külön mezőgazdasági kamarát kíván

Írta: Kussbach Ferenc

A mezőgazdasági kamarákra vonatkozó törvény köztudomás szerint a kormány által a törvényhozási elé terjesztett legutóbbi törvényjavaslat fojytán legközelebb bizonyos célszerű és indokolt módosításokat fog szenvedni avégből, hogy a mezőgazdasági kamarák az eddiginél is hathatósabb érdekképviseleti szervek alakulhasson ki.

Ez a tervbe veit novelláris módosítás különösen időszerűvé teszi a pestkörnyéki gazdatársadalom azon régi és ismételen kifejezésre juttatott jogos óhaját, hogy Pestkörnyék gazdatársadalma a földrajzi helyzeténél és adottságainál fogva egész sajátos és különleges érdekeinek egységes és sajátos képviseleté és védelme végett, külön és önálló mezőgazdasági kamarát kapjon, mert a Kecskeméten székelő Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához való tartozása igen sok vonatkozásban megnehezíti, sőt szinte lehetetlenné teszi a pestkörnyéki rendkívül nagy jelentőségű mezőgazdasági érdekvédelem megfelelő érvényesülését.

Ez egészen kézenfekvő is. A pestkörnyéki községek kb. 50 km-es körzetben szoros kapcsolatban vannak a székesfőváros fogyasztóipacival és közönségével. Ez a földrajzi és fizikai közelség egészen más kölcsönhatást jelent ugy gazdasági, mint közlekedéspolitikai és egyéb tekintetekben, mint a keceméti Mezőgazdasági Kamara távolabbi, például délpestmegyei vidékeinek és gazdaközönségének a fővároshoz való viszonya.

Élénk kifejezésre jut ez az érdekkülönbség, sőt kifejezett érdekelletétt abban, hogy míg a pestkörnyéki gazdatársadalomnak a szempontjából valóságos létkérdés a szabadforgalom, — addig az említett távolabbi vidékek érdekeinek jobban megfelel a Budapest felé irányuló forgalomnak kontingentálásokkal és egyéb korlátozásokkal való szabályozása, mert az neki bizonyos lehetőségeket nyújt, míg a pestkörnyékieket nemcsak hogy gusza köti az ilyen irányú szabályozás, hanem évtizedeken, sőt évszázadokon át szerzett jogait is veszélyezteti.

Nem szabad tehát csodálkozni azon, hogy pestkörnyék gazdatársadalma hatalmas szervezetének a Pestkörnyéki Östermelők Szövetségének legutóbbi nagyszabású demonstratív közgyűlésén Budapesten egyhangulag állást foglalt a pestkörnyéki mezőgazdasági kamara megalapításának szüksége mellett és ezirányban emlékiratot is intézett elnöksége útján a kormányhoz.

Egyébként pedig ugyanazon elgondolások és szempontok, amelyek indokoltá tették annak idején a pestvidéki kir. törvényszéknek, a pestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság, a pestvidéki m. kir. rendőrkapitányságnak és más hasonló szerveknek, illetve intézményeknek életrekelését fokozottab mértékben alátámasztják a pestvidéki gazdaérdekeltségek törvényes képviseletének megszervezését, még mielőtt az érdekelletétek fennforgása nagyobb bonnyodalakra nem vezetne és az eddiginél még súlyosabb károsodásokat elő nem idézne.

Nem tartjuk valószínűnek, hogy a Duna-Tisza-

közi Mezőgazdasági Kamara a maga részéről ellenezné a pestkörnyéki mezőgazdasági Kamara felállítását, mert hiszen nem tisztán tehertemelésről, hanem azon tulmenően egy fennálló összeférhetetlenség sűrűs kiküszöböléséről van szó, amely ma fennáll azért, mert a jelenlegi állapot mellett ez a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara abban a kényszerhelyzetben van, hogy a kebeléhez tartozó gazdaérdekeltségek egymással szöges ellentétben álló súlyos érdekeit volna hivatva képviseelni, ami a legjobb akarat mellett is fizikailag, vagy az egyik, vagy a másik érdekcsoport rovására és sérelme mellett történhetik meg.

Ezzel a való ténnyel szemben nem lehet hivatkozni arra, hogy az állami szerveknek egyik főfeladata a különböző érdekek összeegyeztetése és egy nevezőre hozása, mert ez lehet, sőt kell is, hogy nemes feladata legyen a kormánynak, vagy bizonyos gazdasági csuszszervezeteknek, de semmiesetre sem lehet ezen követelményt támasztani azon mezőgazdasági érdekképviselettel szemben, amelyek éppen azért vannak több számban az országban, hogy a különféle földrajzi területek nagyjában azonos érdekeinek a szószólói legyenek.

Az érdekképviseletek ezen területi tagozódása éppen egyik legfőbb érve pestkörnyékének önálló mezőgazdasági érdekképviseleté való kialakítása mellett, mert lehetetlenség, hogy továbbra is mostohagyermeki szerepben egy olyan mezőgazdasági kamara kötelekhez tartozék, amelyben éppen a nagy területi eltérések és távolságbeli különbségek miatt szembeszökők a fennálló komoly érdekelletétek.

Senkinek sem jut észbe, legkevésbé nekem, a pestkörnyéki mezőgazdasági kamara élethehivatása szükségességének hangoztatásával a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara tevékenységével szemben kritikát gyakorolni, mert köztudomású, hogy az szinte embeferlelti módon mindent elkövet, hogy törvényes feladatát a lehető legtokeletesebben teljesítse.

Miután azonban értékes munkásságát kétségtelelenül nagyon megnehezíti és hátráltatja az újból és újból jelentkező érdekelletétek kiküszöbölésére és áthidalására irányuló becsületes törekvés, — nyilvánvaló, hogy Pestkörnyéknek érdekképviseleti szempontból való önállósítása rendkívül nagy mértékben meg fogja könnyíteni a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara működését a hatáskörébe tartozó még mindig igen nagy területű alföldi mezőgazdasági érdekeltségek javára.

Pestkörnyék gazdatársadalma a Darányi-kormány iránti törhetetlen bizalomtól áthatva annál is inkább reméli meri az önálló pestvidéki mezőgazdasági érdekképviselet megalapítását, mert hiszen a jelenlegi miniszterelnök ur ugyancsak pestkörnyéki gazda, ami bizonyára mindenkinél jobban ismeri azon sajátos és pedig a földrajzi fekvés által adott külön érdekeket, amelyeknek helyes és megnyugtató képviseleti védelme egy pestkörnyéki mezőgazdasági kamara révén nemcsak lokális jelentőségű, hanem egyuttal igen fontos nemzeti közérdek is.

Gárdos Kornélia Nagytényen

Az elmúlt vasárnap tartotta meg a Nagytényei Ujság hatalmas siker mellett a már közismerten hívés és értékes művésztjét. Az előadás keretében fellépett Gárdos Kornélia, a Nemzeti Színház művésznője, Somody István, a Magyarság munkatársa és a Nagytényei Iparoskör vegyeskara.

Mikor a kritikus az előadás fénypontját, Gárdos Kornélia művészetét akarja méltatni, akaratlanul is a jelzők superlatívusát kell használni. Ma rengeteg sok-sok költő van, kinek viszket valami a fejében, leül tehát a tentásüveg mellé és vakaródnai kezd. Ugyan elég excentrikus ez a vakaródás — mondja, — de éppen elég ahhoz, hogy a verset mint egyike a legtisztább és legnemesebb költői műfajt, lejáratta. Ez a ? el is vette a közönség kedvét a verstől, de nemcsak a rossz verstől, hanem régi, nemesveretű klasszikus versektől, továbbá a mai idők modern, szép és értékes költeményeinek olvasásától is. Gárdos Kornéliának, mikor a dobogóra lépett, ezzel a jogos előítélettel kellett megküzdöni. Sikerült? Sikerült! A közönség egyre fokozódó tapsai és ünneplései mellett szavalta a magyar irodalom aranykorszakának és a mai időknek kitünő költőit. Két részre osztott előadásának első felében Vörösmarthy, Tompa, Arany, Petöfi verseket szavalt, míg a másik felében modern költeményeket toszalt.

Különösképpen meg kell említeni Szinetar György »Ejféli rádió« című versének az előadását. Közismerten, szép szanzen-szerűen adta elő. Itt lehetett látni azt a nagy művészetet, mikor ezt a lüktető, étettel teli verset szavalta. Szinte elszégyelte az ember, hogy ül kitünő 8 lámpás rádiója mellett a hallgató és hullámskáláról-hullámskálára csavarja a rádió gombját és a mindenfelől köszönti, értesíti a hallgatóját a világ bus, vig, kegyetlen, de emberi hieiről. Szép volt, gyönyörű volt és e sorok írója csak sajnálkozva gondolhat azokra, kik közömbösség, elfoglaltság vagy egyéb okok miatt távolmaradtak és nem hallhatták e kitünő művésznőtől a magyar irodalom színe-javát.

Somody István, a Névmagyarosító Társaság elnöke tartott előadást az idegen hangzású nevek kiirtása érdekében. Értékes előadásában sok igazságot mondott, hogy úgy kül-, mind belpolitikailag mily fontos, hogy magyar embernek magyar neve legyen.

Meg kell még említenünk a Nagytényei Iparoskör Vegyesdalárdájának három énekszámát. O sole mio és Jánosbogarika, továbbá Chilko Ferenc Vágy c. dalt adták elő kitünő karmesterük, Nagy Sándor vezénylete mellett.

A Nagytényei Ujságnak mamár rövid idő alatt a hatodik művésztje és ezzel a közönség mind nagyobb érdeklődése mellett tántoríthatatlanul — a kitűzött céltól — terjeszti, hirdeti a magyar kulturát. Fényűzés, luxus-e ezek az előadások? Nem! Mert azok az emberek, kik a kulturát fényűzésnek tartják, hasonlíthatók a nagy orosz író szörnyű álmához, ki azt álmodta, hogy a kulturánélküli ember nem egyeb, mint fogakkal ellátott bőrtömöl.

Figyelö.

Karácsonyi és szilveszteri mulatságok naptára

Dec. 25: Az Emerikána Karácsony-estje az illés-vendéglöben.

Dec. 26: A nagytényei Iparos Kör a »Pityu vig-játékot mutatja be, a budatényei Szent Imre Ifjusági Kör színműelőadást rendez saját otthonában; a Keresztény Ifjak Egyesülete Budafokon »Egy tulbuzgó fiatal-ember« c. vígjátékot mutatja be.

Dec. 31: A Nagytényei Polgári Kör Szilveszteri családi-estet; a Nagytényei Iparos Kör pedig Szilveszteri bált rendez a helybeli fuvöszenekar közreműködésével.

*Igentissieit vendégeinknek és ismeröseinknek
boldog karácsonyi ünnepeket kíván*

PREGITZER és SINGER
ürí todrászok NAGYTÉNY, FÖ UT

*Igen tisztelt vevöinek boldog ünnepeket
kiván*

BLEIER ANDOR
kerekedö
NAGYTÉNY, Ö UCCA 27. SZ.

*Boldog és kellemes karácsonyi
ünnepeket kíván*

Benti Rezsö
szobrász
NAGYTÉNY, FÜRDÖ UCCA 6.

GOMBAPINCE BÉRBEADASA

Diöd község — a tulajdonát képezö zárt köbnyát — gombapince céljára 1937 évi február hó 15-töl számított 6 évre haszonbérbe adja. A bérbeadandó terület nagysága mintegy 4000 négyzetméter.

Bérleti feltételek Diöd községházán megtudhatók. Diöd, 1936. november 28.

Olvashatatlan aláírás, jegyzö. Zsidakovit Ferenc, bíró.

Felelös szerkesztö és kiadó:

Tessely Károly

Telefon: Nagytény 32.

Lehullott egy virágszál...

(Grósz Hilda halálára)

Megrendülve fogadtuk a tragikus hírt. Alig egy hete még ittjárt közöttünk szép arcával és mosolygós fiatalságával és valahogyan derős szíhfolt, édes nap-sugarra volt ő, amikor végigment a nagytétényi utcákon és derűsen, mosolygósan köszöntött ismerőseinek.

A fiatal, 20 éves leánya életkedvével, reményeivel, terveivel és illúzióival hagyott itt bennünket, hogy kevesebb legyen a derű és a mosoly a világban. Porig sújtott szüleinek mélyeséges fájdalomban az egész község benső részvétellel osztozott, amikor kikisértük őt a temetőbe és a baráti részvét könnyeit sirtuk el mindannyian.

A koporsó után fehérruhás leányok haladtak, a zokogó fiatal barátok, ártatlanok és fehérek, akik közül most hiányzik a kedves, érzőszívű Grósz Hilda. Lehullt egy virágszál... Hogy miért? Ezt csak a jó Isten tudja...

Ott a tulvilágban, az égi karácsony az idén bizonyára szebb lesz, mert a nemeslelkű, kis Hilda is ott hárfázik majd az angyalok között...

Irodalmi est Pilisvörösváron

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Anyos Kör évadnyitó díszgyűlését a hó 22-én Pilisvörösváron. Dr. Réthy Zoltán alelnök megnyitó beszédében az irodalomnak a nemzeti étellel való kapcsolatáról szólt, hangsúlyozva, hogy a magyar feltámadást csak a nemzeti szellemből fakadó és erkölcsi világnézet alapján álló irodalom szolgálhatja. Bartalis János, az Erdélyből ideszakadt költő legújabb verseiből olvasott fel. A lélek mélyein szántó, egyéni zamatú költszetét őszinte tapsok fogadták. P. Szabó Géza v. orsz. gyűl. képviselő és jeles novellairó »Danika« című elbeszélését olvasta fel, mely egyszerű mint székfoglalója volt a Körben. A falusi vásárnapról rajzolt hangulatos életkép meleg sikert aratott. Utána Murgács Kálmán, a népszerű dalköltő adott elő cigányzenével kísérvé magyar dalokat. A hálás közönség újrázásainak csak az előhaladott idő vetett véget. Olbey Irén finomveretű, gondolatban s érzésben egyaránt gazdag költeményeit mindig szívesen olvassuk, jól esett rokonszenves egyéniségét most újból személyesen látni és hallani. Mihók Béla polg. iskolai igazgató »A turáni őshaza« című, saját élményei és tapasztalatai alapján megírt tanulmányát olvasta fel, mindvégig lebilincselve hallgatóságát mondanivalóinak érdekességével és színes képeivel. Hennings Kálmán, ki dalokat adott elő gitárkísérettel, mint kiváló előadóművész mutatkozott be. A A magánzsinováló estélyt dr. Baross Endre orsz. gyűlési képviselő, a Kör tiszteletbeli elnökének zárószavai fejezték be, melyekben a szellemi és testi munkának egymásrautaltságáról szólt és vont költői gondolatú párhuzamot a lélek és az anyag bányászai között.

Az Anyos Kör legközelebbi összejövetelét december 5-én rendezi, mikor dr. Sumáry Sándornak 25 éves írói jubileumát fogja megünnepelni.

Dr. vitéz Molcsányi Endre ellen becsületsértési sajtópert indított a nagytétényi egyháztanács

A Nagytétényi Ujságban megjelent cikke miatt indították meg ellene az eljárást

A nagytétényi egyházközségi képviselőtestület legutóbbi ülésén hivatalosan bejelentették, hogy az Egyháztanács becsületsértési sajtópert indított dr. vitéz Molcsányi Endre ellen a Nagytétényi Ujságban megjelent, az egyháztanács és képviselőtestület ténykedésével foglalkozó cikkével kapcsolatban.

Egyidejűleg az Egyháztanács a vitézi széknél is feljelentést tett dr. vitéz Molcsányi Endre ellen, az ügy eme része — tudomásunk szerint — már elintéztet nyert.

Általános érdeklődéssel várják a sajtópör kimenetelét. Lapzártakor dr. vitéz Molcsányi Endre ezen ügygel kapcsolatban terjedelmesebb nyilatkozatot küldött be lapunknak, amelyet a karácsonyi anyagterelő-dés következtében legközelebbi lapszámunkban fogunk közölni.

A nagytétényi Apolló Mozgó műsora:

- Dec. 25. A fehér angyal.** Kay Francis megható, háborus drámája.
- Dec. 26. A kis lázadó.** Shirley Temple legvidámabb és legédesebb filmje.
- Dec. 27. A Csábító.** Társadalmi színjáték Gustav Fröhlich és Lida Baarova főszereplésével.
- Jan. 1. Kabos Gyula magyar bohózata: Okos mama Magyar film.**
- Jan. 2—3.** Emlékszik még az »Édes mostoháé-ra? Ugye nagyon tetszett? Akkor nézze meg az **Utolsó akkord** című filmet. Tasnádi Fekete Mária főszereplésével.
- Előadások kezdete** vasár- és ünnepnapokon fél 4, hádonnegyed 6 és 8 órakor.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Felejthetetlen leányom halála alkalmából kifejezett részvétükért ezuton mondok hálás és szívbőljövő köszönetet mindenkinék.

A nagy gyász fájdalmas szomorúságát az őszinte részvételnek ily megnyilvánulása nagy-mértékben enyhítette, azt elviselhetővé tette, amiért kedves ismerőseimnek és Nagytétény minden polgárának, a megtört szülő szívével hálás vagyok.

Nagytétény, 1936. dec. 21.

Grósz Jakab és neje.

Hírek

Személyi hírek. 1.) Markó Gyula püspöki tanácsos nagy egyházi elfoglaltsága következtében nem vállalhatta a karácsonyi vezércikk megírását, azonban közölte szerkesztőségünkkel, hogy a husvétii vezércikket ő írja, híveinek osztatlan örömeire. 2.) Nagy részvéttel értesültünk a népszerű Révész főszolgabíró haláláról, akit agyvérzés ölt meg. Tragikus, hogy Révész főszolgabírónak négy fivére szintén hirtelen halállal halt meg. Allitóltag ez a nyomasztó tudat volt annak is az okozója, hogy megboldogult nem nősült meg. Temetésén Mészáros Jenő főjegyző, Oberhuber Alfréd és Kovács József képviselték Nagytényi községet. 3.) Szintén szomorú hír: Ajtay János, Buda-keszi község főjegyzője váratlanul, tüdőgyulladásban elhunyt. Utolsó útján a tényiek is megjelentek, Marastoni László országgyűlési képviselő vezetésével. 4.) Virányi Gyula kedves előfizetőnk a közelmúltban MAV főintézővé nevezték ki.

A »Conv. Tetepiensis« (Foed. Ern. XVII.) szokásos karácsony-estjét dec. 25-én tartja az Illés-vendéglőben. Itt közöljük, hogy a tétényi »Americana-bál január 30-án lesz megtartva, a szokásos fényes külsőségekkel.

Ismeretlen holttest. A nagytényi (Pest megye) hajóállomás közelében a Duna vize egy 20–25 évesnek látszó 160 cm magas, karcsú, kerek, sötétszőke arcú és hajú és szemöldökű, haja a válláig ér, sárgás szemű ismeretlen nő holttestét vetette partra. Ruházata: fekete kötött kabát, fekete szoknya, kék selyem kombiné, fekete selyem harisnya, fehér harisnyatartó, magassarkú, mélyen kivágott, fekete fűzős lakcipő.

Ki hallgatja a dobolást? Sok esetben 99 százalékban olyan tömeg, akit nem érdekel a közhírretétel. Dobolásnál és publikálásnál határozottabb, hogy ha valamit eladni vagy venni akar, ha alkalmazást, vagy alkalmazottat keres, ha kiadó lakása, szobája van, nyomtatásban meghirdeti a »Dévaványai Hirlapban«. Tíz szóból álló kishirdetést 30 fillérért vesz fel a kiadóhivatal.

Szerkesztőnk testvérhugának esküvője. Néhai Marsheili Tessely Nándor, a közp. állampénztár igazgatójának és feleségének, szül. Nádasai Terstyánszky Ellának leányát, Margitot november 28-án oltárhoz vezette dr. Kisgyörgy Ferenc Máv fogalmazó. Az esküvő tanúi: Nádasai Terstyánszky Jenő miniszteri tanácsos és Kisgyörgy János dr. földbírtokos voltak.

A HONsz nagytényi fiók vezetősége szíves elnézést kér mindazoktól, akik a f. év november 28-i teamestélyünk meghívójáról kimaradtak, avagy valami ok miatt a meghívó nem jutott el hozzájuk. Továbbá ugyancsak ezuton mond köszönetet a fiók vezetősége Nagytényi hálás közönségének azért a meleg szeretetért, amiben a hadirokkantak és hadiözvegyek ügyét felkarolta. Külön köszönetünket fejezzük ki Mészáros Lajosné urhölgynek azért az önzetlen fáradozásáért, amit e nemes cél érdekében kifejtteni volt kegyes. Fogadják el ezért hálával azt a kellemes érzést, amit nyujtanak a felszárított könnyek.

Uj könyv. Petrovics Pál evang. lelkésznek, a ki-tünő tollu írónak »Trianoi Zsoltárok« címen új, értékes könyve jelent meg a karácsonyi könyvpiacra. A gazdag tartalmu és szép kiállítású könyvről legközelebbi lapszámunkban kimerítőbb ismertetést hozunk.

A Nagytényi Apolló mozgó karácsonyi műsora ragyogó! Nézze meg! Minden ünnepnap teljessn új és szenzációs műsor!

*Kedves vevőimnek kellemes karácsonyt
és boldog újévet kívánok*

Kiváló tisztelettel

Varga József
órásmester

Nagy karácsonyi vásár a

Hangyában

Olcsó árak! ✦ Minőségi árak!

Mindenmely hentesárú és frissvágású husok minden időben, nagy választékban kaphatók

HÜLL FERENC

mészáros és hentes üzletében
Nagytényi, Fő ucca 76.

*Igen tisztelt vevőimnek boldog
karácsonyi ünnepeket kívánok*

Cändler Béla

*liszt- és terménybízományos, a káposztás-
nyéki Maller-malom bízományosa,*

*igen tisztelt vevőinek kellemes
karácsonyi ünnepeket kíván*

Ha t a r t ó s, könnyű háztetőt akar, fedjen

Eternit palával

Egyedárusító:

Burger és Tsa.

Érd Nagytényi Tárnok

Szigeteljen Biberrel